

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Y GRONFA GYNGHORI SENGL

2025 - 2028

NODIADAU CYFARWYDDYD

CYFLWYNIAD

1. Mae Llywodraeth Cymru yn ymrwymedig i hyrwyddo gwelliannau cynaliadwy i iechyd a lles pawb yng Nghymru ac yn cydnabod bod gan wybodaeth a chyngor am les cymdeithasol¹ rôl bwysig i'w chwarae wrth helpu pobl i wneud penderfyniadau ar sail gwybodaeth er mwyn mynnu eu hawliau o ran cyfiawnder sifil a sicrhau bod pawb yng Nghymru yn cael cyfle teg a chyfartal mewn bywyd.
2. Ym mis Ionawr 2020, cyflwynodd Llywodraeth Cymru y Gronfa Gyngori Sengl i helpu i ymateb i'r galw cynyddol am wasanaethau cyngor a sicrhau bod arian yn cael ei gyfeirio at wasanaethau sydd wedi'u cynllunio'n strategol, sy'n cynnig mynediad at yr holl gyngor sydd ei angen ar unigolyn er mwyn datrys ei broblemau lles cymdeithasol.
3. Ers Ionawr 2020, mae gwasanaethau'r Gronfa Gyngori Sengl wedi helpu dros 280,000 o bobl i ddelio â mwy nag 1.1 miliwn o broblemau lles cymdeithasol. Rhoddwyd cymorth i bobl hawlio incwm ychwanegol o £137 miliwn, a chliriwyd dyledion gwerth £38.5 miliwn.

ARIAN GRANT – DIBEN

4. Ni fydd y Gronfa Gyngori Sengl yn cynnig arian craidd i ddarparwyr gwybodaeth a chyngor. Bydd yn ariannu'r gwaith o ddarparu 'gwasanaethau gwybodaeth a chyngor am les cymdeithasol sydd am ddim i'r cleient', sy'n dangos sut y byddant yn '**sicrhau'r canlyniadau mwyaf effeithiol a chynaliadwy i'r rhai sy'n ceisio cyngor**' ac sy'n cyflwyno tystiolaeth o hynny.
5. Nod y Gronfa Gyngori Sengl yw cynnig cyfraniad cadarnhaol er mwyn helpu i fodloni'r galw cynyddol parhaus am wasanaethau cyngori a sicrhau bod mwy o bobl ledled Cymru yn cael y wybodaeth a'r cyngor sydd eu hangen arnynt.
6. Un o egwyddorion y gronfa yw y bydd y grant yn cefnogi'r darparwyr cyngor mwyaf effeithiol p'un a ydynt yn gweithredu yn y trydydd sector, yn y sector preifat neu mewn awdurdodau lleol.
7. Bydd y gwasanaethau gwybodaeth a chyngor ar les cymdeithasol a ddarperir gan y Gronfa Gyngori Sengl yn canolbwyntio ar hyrwyddo mynediad cynnar

¹Mae cyngor am les cymdeithasol yn cynnwys dyled, gwahaniaethu, addysg, cyflogaeth, tai, mewnfudo a budd-daliadau lles.

at gyngor yn effeithiol ymhlith grwpiau sydd ar y cyrion ac sydd dan anfantais yn ogystal â sicrhau bod pobl sy'n cael cyngor yn cael cyfle i wella eu gallu i wrthsefyll problemau lles cymdeithasol yn y dyfodol. Bydd y gronfa hefyd yn gwella mynediad at wasanaethau a all roi'r math o gyngor arbenigol sydd ei angen ar bobl i ddatrys problemau cymhleth sydd wedi hen ymsefydlu yn aml.

8. Caiff yr arian grant sydd ar gael ledled Cymru o'r Gronfa Gyngori Sengl ei ddyrannu ar sail anghenion a nodwyd ac yn unol â chanfyddiadau adroddiad Llywodraeth Cymru '**Dadansoddiad anghenion a model rhagfynegol o wasanaethau gwybodaeth a chyngor lles cymdeithasol yng Nghymru (2023)**', a gomisiynwyd yn annibynnol.
9. Mae Llywodraeth Cymru yn cydnabod y dylai cyllid grant i wasanaethau cyngor fod ar sail tymor hirach gan y byddai hyn yn galluogi'r darparwyr a gyllidir i gynllunio'n fwy effeithiol, buddsoddi mewn gwaith partneriaeth, cynnig mwy o hyblygrwydd o ran sut maent yn rheoli eu gwasanaethau, a helpu i ddal gafael ar eu staff arbenigol.
10. **Mae Llywodraeth Cymru, felly, yn bwriadu darparu'r arian grant yn ystod y cyfnod rhwng 01 Ebrill 2025 a 31 Mawrth 2028.**
11. At hyn, mae'n bosibl y gellid ymestyn yr arian grant i gynigwyr llwyddiannus y tu hwnt i'r cyfnod cychwynnol o dair blynedd. Tuag at ddiwedd y cyfnod tair blynedd cychwynnol, yn hytrach nag ailagor cylch cyllid cystadleuol, bydd ymarfer meincnodi yn penderfynu p'un a ellid cynnig hyd at 3 blynedd o gyllid pellach i rai sefydliadau. Ni fyddai sefydliadau islaw'r trothwy meincnodi yn cael cyllid estynedig o dan y cynllun. Ar ddiwedd y cyfnod 6 mlynedd, byddai'r cynllun grant (os yw'n parhau) yn agor wedyn ar gyfer cylch newydd o gyllid cystadleuol, gan ganiatáu i sefydliadau newydd a sefydliadau presennol i wneud cais am y cyllid.
12. Hoffai Llywodraeth Cymru i gynigwyr gyflwyno cynigion ar gyfer sut y byddent yn darparu Gwasanaeth Gwybodaeth a Chyngori Rhanbarthol ar Les Cymdeithasol a/neu Wasanaeth Cyngori o Bell i Gymru Gyfan neu Wasanaeth Penodol sy'n cynnig gwybodaeth a/neu gyngor i grŵp nad yw'n cael cynrychiolaeth ddigonol mewn ardal.
13. Dylai ceisiadau i ddarparu gwasanaeth fodloni'r gofynion a nodir isod a dangos sut y byddent yn integreiddio â'r gwasanaethau gwybodaeth a chyngori eraill a ariennir drwy'r Gronfa Gyngori Sengl.

CYFLE 1

Gwasanaeth Gwybodaeth a Chynghori Rhanbarthol ar Les Cymdeithasol x 6

14. Gofynnir i gynigwyr ddangos sut bydd eu cynnig ar gyfer Gwasanaeth Gwybodaeth a Chynghori Rhanbarthol ar Les Cymdeithasol yn ei gwneud yn bosibl darparu:
 - I. gwasanaethau integredig sy'n gallu nodi'r holl broblemau lles cymdeithasol sydd gan unigolyn, a chynnig mynediad hwylus iddynt i'r math² o wybodaeth, a chynghor cyffredinol ac arbenigol (hyd at ac yn cynnwys gwasanaethau sy'n eu cynrychioli mewn tribiwnlys a/neu lys) sydd eu hangen arnynt mewn perthynas â materion fel budd-daliadau lles, dyled, tai, cyflogaeth a gwahaniaethu (gan gynnwys addysg)
 - II. gwasanaethau cwbl hygyrch sy'n hyrwyddo ac yn targedu'n effeithiol fynediad cynnar at gyngor ymhlith y rhai mwyaf anghenus yn yr ardal, hy aelodau o grwpiau sydd dan anfantais ac ar y cyrion
 - III. gwasanaethau a all atal problemau ac ymateb ar frys mewn argyfwng
 - IV. gwasanaethau a fydd yn sicrhau bod unigolion sy'n gofyn am gyngor yn cael cyfle, i'r graddau y bo'n ymarferol, drwy feithrin eu hymwybyddiaeth, eu sgiliau a'u gwybodaeth, i ddatblygu eu capasiti a'u gallu i wrthsefyll unrhyw broblemau lles cymdeithasol sy'n codi yn y dyfodol.
15. Caiff y gwasanaethau rhanbarthol eu darparu'n bennaf drwy wasanaethau wyneb yn wyneb mewn lleoliadau hygyrch y mae pobl yn tueddu i'w defnyddio o fewn cymunedau lleol. Fodd bynnag, yn ystod pandemig Covid, cafodd pob math o wasanaethau cynghori ar draws pob maes pwnc eu darparu o bell yn llwyddiannus. Bydd cynigwyr, felly, yn gallu argymhell dulliau o ddarparu'r gwasanaethau rhanbarthol drwy sianelau eraill, megis dros y ffôn neu ar-lein, pan fydd y rhain yn diwallu anghenion penodol pobl sy'n ei chael hi'n anodd cael gafael ar wasanaethau wyneb yn wyneb yn well, neu bobl y mae'n well ganddynt beidio â'u defnyddio. Bydd hyn yn berthnasol yn benodol i ardaloedd gwledig o fewn rhanbarth, lle y gellir disgwyl y bydd cyfran uwch o wasanaethau yn cael eu darparu o bell, er mwyn galluogi mynediad eang a chadw cost cyflenwi yn fforddiadwy.
16. Bydd yn ofynnol hefyd i gynigwyr gynnig modelau gweithredu sy'n ei gwneud yn bosibl targedu'n rhagweithiol grwpiau o bobl y gall fod mwy o angen cyngor am les cymdeithasol arnynt o ganlyniad i nodweddion penodol a all fod ganddynt neu o ganlyniad i'r amgylchiadau penodol y maent yn eu hwynebu, i sicrhau mynediad cynnar at wasanaethau iddynt. Nid yw Llywodraeth Cymru am fod yn rhy benodol ynghylch pa grwpiau yn union

² Gweler Atodiad 1 ar gyfer diffiniadau o fathau o Wybodaeth a Chynghor.

fyddai'r rhain, ond gallent gynnwys, er enghraifft, bobl sy'n profi trais yn y cartref neu'r rhai sy'n byw â chyflwr meddygol cronig. Mae Llywodraeth Cymru yn gofyn i gynigwyr ystyried y rhai y mae angen cyngor arnynt fwyaf yn y rhanbarth a chyflwyno cynigion sy'n sicrhau y caiff mynediad ar gyfer y grwpiau hyn ei flaenoriaethu yn y model darparu gwasanaethau. Pan fydd grwpiau penodol o bobl yn cael eu targedu, disgwylir i fodolau gwasanaethau ymgorffori a defnyddio arbenigedd sefydliadau sy'n arbenigo yn y gwaith o gefnogi'r grwpiau penodol hynny o bobl.

17. **Mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo i sicrhau bod pobl yng Nghymru yn hawlio'r holl gymorth ariannol sy'n ddyledus iddynt. Gofynnir i gynigwyr, felly, esbonio sut y byddant yn darparu gwasanaeth gwirio hawl i fudd-daliadau i bob unigolyn sy'n defnyddio'r Gwasanaeth Gwybodaeth a Chynghori Rhanbarthol ar Les Cymdeithasol.**
18. Bydd angen i gynigiwr esbonio sut y bydd ei wasanaeth arfaethedig yn ategu gwasanaethau cynghori eraill sydd ar gael i bobl yn y rhanbarth yn lleol ac yn genedlaethol.

Ardal – Rhanbarthau Cymru

19. Gofynnir i gynigwyr esbonio sut y bydd eu model darparu gwasanaethau arfaethedig yn cydgysylltu'r gwaith o ddarparu gwasanaethau yn **holl** ardaloedd awdurdod lleol unigol yn effeithiol, ac yn sicrhau y caiff gwasanaethau eu darparu yn unol ag anghenion cymunedau lleol ledled y rhanbarth.
20. Rhaid gwario cyfran o'r cyllid (a nodir yn y tabl isod) ar ddarparu gwasanaethau cynghori ar ddyledion. Y rheswm am hyn yw bod y cyllid hwn wedi'i ddatganoli i Lywodraeth Cymru drwy ei chyfran o Ardreth Ariannol y DU.
21. Bydd o ddiddordeb i Lywodraeth Cymru gael clywed gan gynigwyr sut bydd eu model darparu gwasanaethau arfaethedig yn lleddfu ar rywfaent o'r pwysau gweinyddol ar gynghorwyr dyledion rheng flaen, gan gynnwys y rhai sy'n deillio o reoli'r prosesau gweinyddu ar gyfer Gorchmynion Rhyddhau o Ddyled a'r ceisiadau i gynllun seibiant dyledion Lle i Anadlu.

Yr Arian Sydd Ar Gael

22. Bydd yn ofynnol i gynigiwr gyflwyno proffil o wariant cyllidebol sy'n dangos sut mae'n bwriadu defnyddio'r arian i ddarparu'r gwasanaethau gwybodaeth a chyngor ar gyfer cyfnod y grant.

Uchafswm yr Arian Sydd Ar Gael	2025/26 £	2026/27 £	2027/28 £
Rhanbarth 1	£1,224,760 *£423,690	£1,224,760 *£423,690	£1,224,760 *£423,690
Rhanbarth 2	£1,526,380 *£524,900	£1,526,380 *£524,900	£1,526,380 *£524,900
Rhanbarth 3	£1,718,320 *£594,500	£1,718,320 *£594,500	£1,718,320 *£594,500
Rhanbarth 4	£1,581,220 *£539,400	£1,581,220 *£539,400	£1,581,220 *£539,400
Rhanbarth 5	£1,206,480 *£417,310	£1,206,480 *£417,310	£1,206,480 *£417,310
Rhanbarth 6	£1,124,220 *£388,890	£1,124,220 *£388,890	£1,124,220 *£388,890

Nodyn Pwysig: Rhaid cwblhau Ffurflen Gais am Grant ar wahân ar gyfer pob Gwasanaeth Gwybodaeth a Chynghori Rhanbarthol ar Les Cymdeithasol y mae cynigiwr yn gofyn am gyllid ar ei gyfer.

(*Lleiafswm y mae'n rhaid eu gwario ar wasanaethau sy'n rhoi cyngor ar ddyledion er mwyn cyflawni rhwymedigaethau talwyr yr ardoll)

CYFLE 2

Gwasanaeth Gwybodaeth a Chynghori o Bell i Gymru Gyfan ar Les Cymdeithasol

23. Gofynnir i gynigwyr ddangos sut bydd eu cynnig ar gyfer Gwasanaeth Gwybodaeth a Chynghori o Bell i Gymru Gyfan ar Les Cymdeithasol yn ei gwneud yn bosibl darparu:

- I. gwasanaethau integredig sy'n gallu nodi'r holl broblemau lles cymdeithasol sydd gan unigolyn, a chynnig mynediad hwylus iddynt i'r math o wybodaeth, a chyngor cyffredinol ac arbenigol sydd eu hangen arnynt mewn perthynas â materion fel budd-daliadau lles, dyled, tai, cyflogaeth a gwahaniaethu (gan gynnwys addysg)

- II. gwasanaethau hygyrch drwy gyfryngau o bell (i gynnwys o leiaf ffôn ac e-bost) a all atal problemau ac ymateb ar frys mewn argyfwng
 - III. mwy o wasanaethau ar adegau penodol i reoli'r galw sy'n deillio, er enghraifft, o sylw'r wasg i ymgyrch Llywodraeth Cymru i annog pobl i fanteisio ar eu budd-daliadau, Hawliwch yr Hyn sy'n Ddyledus ichi.
24. Cydnabyddir y bydd gwasanaethau cynghori o bell yn golygu cyfran uwch o waith untro neu ymholi nag sy'n arferol mewn gwasanaethau cynghori arbenigol wyneb yn wyneb. Gan dderbyn hyn, mae gan Lywodraeth Cymru ddiddordeb mewn cynigion sy'n esbonio sut bydd Gwasanaeth Cynghori o Bell i Gymru Gyfan yn cynnig cyngor arbenigol a, lle byddai'n sicrhau budd pennaf yr unigolyn, yn gallu ymgymryd â gwasanaeth sy'n delio â'i achosion yn gyfan gwbl o bell.

Ardal – Cymru Gyfan

25. Caiff Gwasanaeth Cynghori o Bell i Gymru Gyfan ei gynllunio a'i weithredu ar sail Cymru gyfan. Fodd bynnag, mae'n bwysig bod cynigwyr yn esbonio sut bydd eu model darparu gwasanaethau yn cydgysylltu â ac yn ategu Gwasanaethau Gwybodaeth a Chynghori Rhanbarthol ar Les Cymdeithasol. Er enghraifft, dylid amlinellu sut bydd darparwr sy'n delio â'r cyswllt cyntaf yn sicrhau bod unigolyn cael cynnig mynediad uniongyrchol at wasanaethau gweithiwr achos wyneb yn wyneb rhanbarthol pan fo angen.
26. Mae Llywodraeth Cymru yn awyddus i dderbyn cynigion ar gyfer Gwasanaeth Cynghori o Bell i Gymru Gyfan y gellir cysylltu ag ef drwy un rhif ffôn, ac sy'n galluogi'r unigolyn sy'n ffonio i gael y cyngor penodol sydd ei angen arno yn gyflym.
- 27. Mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo i sicrhau bod pobl yng Nghymru yn hawlio'r holl gymorth ariannol sy'n ddyledus iddynt. Gofynnir i gynigwyr, felly, esbonio sut y byddant yn darparu gwasanaeth gwirio hawl i fudd-daliadau i bob unigolyn sy'n defnyddio'r Gwasanaeth Cynghori o Bell i Gymru Gyfan.**
28. Bydd o ddiddordeb i Lywodraeth Cymru gael clywed gan gynigwyr sut bydd eu model darparu gwasanaethau arfaethedig yn lleddfu ar rywfaint o'r pwysau gweinyddol ar gynghorwyr dyledion rheng flaen, gan gynnwys y rhai sy'n deillio o reoli'r prosesau gweinyddu ar gyfer Gorchmynion Rhyddhau o Ddyled a'r ceisiadau i gynllun seibiant dyledion Lle i Anadlu.
29. Bydd angen i gynigiwr esbonio sut y bydd ei wasanaeth arfaethedig yn ategu gwasanaethau cynghori o bell eraill ar les cymdeithasol sydd ar gael i bobl yn genedlaethol, i gynnwys y rhai sy'n gweithredu ar draws y DU.

Yr Arian Sydd Ar Gael

30. Bydd yn ofynnol i gynigiwr gyflwyno proffil o wariant cyllidebol sy'n dangos sut mae'n bwriadu defnyddio'r arian i ddarparu'r Gwasanaeth Cyngori o Bell i Gymru Gyfan ar gyfer cyfnod y grant.

31. Dyma fanylion y cyllid sydd ar gael ar gyfer y gwasanaeth hwn:

Uchafswm yr Arian Sydd Ar Gael	2025/26 £	2026/27 £	2027/28 £
Cymru Gyfan	£3,018,620 *£611,310	£3,018,620 *£611,310	£3,018,620 *£611,310

Nodyn Pwysig: Rhaid cwblhau Ffurflen Gais am Grant ar wahân ar gyfer Gwasanaeth Cyngori o Bell i Gymru Gyfan.

CYFLE 3:

Gwasanaeth Penodol – Grant Rhanbarthol

32. Nod y Gronfa Gyngori Sengl yw cefnogi darparwyr sy'n gallu darparu gwasanaethau cyngori integredig, drwy bob cyfrwng sy'n cyrraedd pobl sydd angen y cyngor fwyaf. Nid oes modd gorbwysleisio gwerth y gwasanaethau cyngori integredig hyn i'r rhai sy'n elwa arnynt.

33. Fodd bynnag, bydd Llywodraeth Cymru yn cynnig un grant ym mhob un o'r chwe rhanbarth sydd y tu hwnt i gyloch gwaith y Gronfa Gyngori Sengl. Mae'r grant hwn yn cydnabod y cymorth gwerthfawr a roddir gan ddarparwr gwybodaeth a/neu gyngor i'w ddefnyddwyr penodol mewn rhanbarth, ac mae Llywodraeth Cymru yn awyddus i glywed gan gynigwyr sydd:

- I. yn darparu gwybodaeth a/neu gyngor i grŵp nad yw'n cael cynrychiolaeth ddigonol mewn ardal (nid oes angen i gynigiwr fod yn cynnig gwybodaeth a/neu gyngor ym mhob maes lles cymdeithasol nac ar bob lefel) neu
- II. yn cefnogi defnyddwyr gwasanaethau i hawlio'r holl gymorth ariannol sy'n ddyledus iddynt neu
- III. yn darparu gwybodaeth a/neu gyngor mewn ffyrdd arloesol (nid oes angen i gynigiwr fod yn cynnig gwybodaeth a/neu gyngor drwy bob cyfrwng) neu

IV. yn canolbwyntio ar wasanaethau ataliol drwy ddeall achosion gwaelodol problemau ac yn mynd ati i ddarparu gwybodaeth a/neu gyngor a meithrin gallu yn hwylus fel pecyn integredig.

34. Bydd angen i gynigiwr esbonio sut bydd ei wasanaeth arfaethedig yn sicrhau bod profiad bywyd yn elfen annatod o ddarparu'r gwasanaeth gwybodaeth a/neu gynghori, a pha mor hwylus yw cael gafael arno, er mwyn gwella mynediad at wasanaethau, yn enwedig ymhlith pobl nad ydynt yn tueddu i gysylltu â gwasanaethau hyd nes eu bod mewn argyfwng.

35. Mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo i sicrhau bod gwasanaethau gwybodaeth a chynghori o ansawdd ar gael i bobl yng Nghymru, ac mae'n croesawu cynigion gan gynigwyr sydd wedi ennill Safon Ansawdd briodol ar gyfer y gwasanaeth y maent yn ei ddarparu. Fodd bynnag, cydnabyddir na fydd pob sefydliad sy'n gwneud cais am y grant penodol a gynigir drwy gyfle 3 wedi cwblhau eu taith tuag at Safon Ansawdd.

36. Er mwyn gwneud cais am grant a ddyfernir drwy Gyfle 3, **nid** oes rhaid i gynigiwr feddu ar Safon Ansawdd cyngor ar ddyddiad cychwyn y gwasanaeth a ariennir, hy 01 Ebrill 2025. Fodd bynnag, rhaid i'r cynigiwr ddarparu tystiolaeth yn ei gynnig ei fod yn gweithio tuag at Safon Ansawdd priodol. Bydd disgwyl i gynigiwr llwyddiannus feddu ar Safon Ansawdd priodol o fewn chwe mis i ddyddiad cychwyn y gwasanaeth a ariennir, hy 01 Hydref 2025. **Caiff dyfarniad grant a gynigir o dan gyfle 3 ei dynnu'n ôl os nad oes Safon Ansawdd priodol yn ei lle erbyn y dyddiad hwn.**

37. Nid yw Llywodraeth Cymru yn disgwyl y bydd sefydliad unigol yn derbyn mwy nag un grant a ddyfernir o dan Gyfle 3. Ni fydd sefydliad sy'n llwyddo i dderbyn grant drwy Gyfle 1 neu 2 yn gymwys i gael grant drwy Gyfle 3 hefyd.

38. Yn ystod blwyddyn gyntaf cael y grant, bydd gofyn i gynigwyr llwyddiannus Llywodraeth Cymru ffurfio cysylltiadau gwaith agos â'r Gwasanaethau Gwybodaeth a Chynghori Rhanbarthol ar Les Cymdeithasol.

Yr Arian Sydd Ar Gael

39. Bydd yn ofynnol i gynigiwr gyflwyno proffil o wariant cyllidebol sy'n dangos sut mae'n bwriadu defnyddio'r arian.

40. Dyma fanylion y cyllid sydd ar gael ar gyfer y gwasanaeth hwn:

Cyfle 3

Uchafswm yr Arian Sydd Ar Gael	2025/26 £	2026/27 £	2027/28 £
Gwasanaeth Penodol – Grant Rhanbarthol			
Rhanbarth 1	£100,000	£100,000	£100,000
Rhanbarth 2	£100,000	£100,000	£100,000
Rhanbarth 3	£100,000	£100,000	£100,000
Rhanbarth 4	£100,000	£100,000	£100,000
Rhanbarth 5	£100,000	£100,000	£100,000
Rhanbarth 6	£100,000	£100,000	£100,000

Nodyn Pwysig: Rhaid cwblhau Ffurflen Gais am Grant ar wahân ar gyfer Grant Rhanbarthol Gwasanaeth Penodol.

PRYD I WNEUD CAIS

41. Cyhoeddwyd y ffurflen gais i wneud cais am arian grant gan Lywodraeth Cymru ddydd lau 25 Gorffennaf 2024, a'r terfyn amser ar gyfer ceisiadau yw 5pm dydd lau 17 Hydref 2024.
42. **Ni dderbynnir ceisiadau hwyr.**
43. Y terfyn amser ar gyfer derbyn unrhyw gwestiynau am y grant fydd 5pm dydd lau 22 Awst 2024. Cyhoeddir rhestr o'r ymtebion i'r holl gwestiynau ar wefan Llywodraeth Cymru [yma](https://yma.gov.wales) a chaiff ei diweddarau'n rheolaidd. Dylid cyflwyno cwestiynau drwy RhwydweithiauCyngori@llyw.cymru. Dylai partïon â diddordeb sy'n gofyn cwestiynau wneud hynny gan wybod y caiff eu cwestiwn a'r ymateb iddo eu cyhoeddi.

PWY ALL WNEUD CAIS

44. Gall ceisiadau am yr arian gael eu cyflwyno gan ddarparwr cyngor unigol neu nifer o ddarparwyr ar y cyd, er y rhagwelir y bydd darparwyr sy'n cyflwyno ceisiadau ar y cyd yn gallu dangos yn well sut y byddant yn diwallu'r ystod lawn o anghenion cyngor cymunedau amrywiol Cymru.

45. Mae Cronfa Gyngori Sengl Llywodraeth Cymru yn gynllun cystadleuol, a dim ond un cais cydweithredol³ fesul rhanbarth ar gyfer gwasanaethau o fewn cyfle un a chyfle dau y mae Llywodraeth Cymru yn bwriadu ei gefnogi. Dim ond un cais ar gyfer gwasanaethau o fewn cyfle tri y mae Llywodraeth Cymru yn bwriadu ei gefnogi. Os na cheir unrhyw geisiadau mewn perthynas ag unrhyw gyfle penodol sy'n cyflawni nodau ac yn bodloni gofynion y grant yn llawn ac yn ddigonol, ceidw Llywodraeth Cymru yr hawl i gefnogi mwy nag un cais pan fyddai gwneud hynny yn arwain at wasanaethau cyfunol sy'n cyflawni nodau ac yn bodloni gofynion y grant.
46. Disgwylir i geisiadau unigol nodi cynigion sydd, ar y cyfan, yn defnyddio'r holl arian sydd ar gael ar gyfer pob un o'r 6 o gyfleoedd grant.
47. Mae'n rhaid i gais cydweithredol am arian nodi darparwr arweiniol. Bydd y darparwr arweiniol hwn yn derbyn y cyfrifoldeb cytundebol am ddarparu'r gwasanaethau a ariennir gan y grant.
48. Mae'n rhaid i gais hefyd gynnwys manylion llawn pob un o'r partneriaid eraill a fydd yn rhan o'r gwaith o ddarparu'r gwasanaethau a ariennir ar y cyd.
- 49. Mae Llywodraeth Cymru yn ymrwymedig i sicrhau bod pobl Cymru yn gallu cael gafael ar wasanaethau gwybodaeth a chyingor gyda sicrwydd ansawdd. Yn unol â'r ymrwymiad hwn, mae'n rhaid i ddarparwr, mewn cais unigol neu gydweithredol am arian o dan gyfle un a chyfle dau, a fydd yn chwarae rhan yn y gwaith o ddarparu gwasanaethau cynghori cyffredinol neu arbenigol ar les cymdeithasol yn uniongyrchol i bobl, ar ddyddiad dechrau'n cyfnod ariannu, feddu ar Safon Ansawdd cyngor gydnabyddedig ar lefel briodol ar gyfer y gwasanaeth y mae'n bwriadu ei ddarparu.**
50. Mae Safonau Ansawdd cyngor derbynol yn cynnwys y safonau ansawdd canlynol sydd wedi'u hachredu i Fframwaith Ansawdd Gwybodaeth a Chyingori Llywodraeth Cymru, ond nid ydynt yn gyfyngedig iddynt:
- Cynllun aelodaeth Cyngor ar Bopeth
 - Safon Ansawdd Cyngor
 - Marc Ansawdd Arbenigol
 - Lexcel
 - Gwobr Ansawdd Teuluoedd yn Gyntaf
 - Cynllun Sicrwydd Ansawdd Cymorth i Ferched Cymru
 - Safon Elusen y gellir Ymddiried Ynddi

³ Nid yw Llywodraeth Cymru yn disgwyl y bydd sefydliad unigol yn gallu darparu gwybodaeth a chyingor ar bynciau lles cymdeithasol o bob math, a chyrraedd ac ymgysylltu'n effeithiol â'r grwpiau mwyaf difreintiedig ac sydd fwyaf ar y cyrion mewn rhanbarth neu ar draws Cymru, gan gynnig gwasanaethau hygyrch sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn. Fodd bynnag, gall sefydliad unigol sy'n ystyried ei fod yn gallu cyflawni holl amcanion y Gronfa Gyngori Sengl gyflwyno cais am gyllid.

51. Yn ogystal â meddu ar Safon Ansawdd cyngor gydnabyddedig, bydd angen i ddarparwr, a fydd yn chwarae rhan yn y gwaith o ddarparu gwasanaethau **cyngor ar ddyled** yn uniongyrchol i bobl, gael ei reoleiddio gan yr Awdurdod Ymddygiad Ariannol, neu fod wedi'i eithrio rhag cael ei reoleiddio gan yr Awdurdod Ymddygiad Ariannol, h.y. Awdurdod Lleol.

52. Nid oes angen i ddarparwr nad yw ei rôl yn cynnwys rhoi cyngor cyffredinol nac arbenigol yn uniongyrchol i bobl, feddu ar Safon Ansawdd cyngor. Er enghraifft, bydd hyn yn cynnwys:

- I. *partner nad yw'n rhoi cyngor*, y mae ei rôl, o fewn cais cydweithredol, yn cynnwys cydgysylltu a/neu reoli'r gwaith o ddarparu'r gwasanaethau gwybodaeth a chyngor a ariennir yn lleol, yn rhanbarthol neu i Gymru gyfan neu;
- II. darparwr y mae ei rôl o fewn cais cydweithredol yn cynnwys hwyluso ymgysylltu cadarnhaol â phobl/grwpiau sydd fwyaf anodd eu cyrraedd a/neu ddarparu gwybodaeth/cyngor ar faterion lles cymdeithasol a'i gwneud yn bosibl i unigolyn gael ei atgyfeirio'n ddiraffferth at bartner sy'n rhoi cyngor.

53. Mae Llywodraeth Cymru yn bwriadu i'r grant hwn ganolbwyntio ar ddarparu gwasanaethau cynghori rheng flaen. O fewn cynnig ariannu cydweithredol, mae'n **rhaid** i *bartner nad yw'n rhoi cyngor*, y mae ei rôl yn cynnwys cydgysylltu a/neu reoli'r gwaith o ddarparu'r gwasanaethau a ariennir yn lleol, yn rhanbarthol neu i Gymru gyfan, yn sefydliad Nid er Elw ac a all ddarparu tystiolaeth o'r canlynol:

- I. ei hanes sefydledig a llwyddiannus o gydgysylltu'r gwaith o ddarparu gwasanaethau gwybodaeth a chyngor a;
- II. bod ganddo ddealltwriaeth gynhwysfawr o'r Sector Cyngor ar Les Cymdeithasol yng Nghymru.

LLENWI'R FFURFLEN GAIS

54. Lluniwyd y canllawiau hyn er mwyn helpu i sicrhau bod y rhai sy'n gwneud cais am arian grant yn cynnwys yr holl wybodaeth sydd ei angen i asesu eu cais.
55. Ni chaiff ceisiadau anghyflawn eu hasesu ac, felly, ni chânt eu hystyried ar gyfer grant.

Adran Un – Yr Hyn Rydych yn Gwneud Cais Amdano

Mae'n ofynnol i gynigiwr nodi p'un o'r cyfleoedd ariannu y mae'r ffurflen gais benodol yn ymwneud ag ef drwy nodi'r blwch perthnasol. Dylai cynigwyr sy'n gwneud cais am fwy nag un o'r cyfleoedd lenwi ffurflen gais ar wahân mewn perthynas â phob cyfle.

Adran Dau – Manylion y Sefydliad/Darparwr Arweiniol

Mewn cais cydweithredol (lle y bydd darparwyr sy'n bartneriaid yn darparu'r gwasanaeth), mae'n ofynnol i'r Sefydliad Arweiniol nodi ei fanylion cyswllt llawn yn Adran Dau.

Adran Tri – Darparwyr sy'n Bartneriaid (Ceisiadau Cydweithredol yn Unig)

Dim ond os yw'n gais cydweithredol y dylid llenwi'r adran hon. Mae'n gofyn am wybodaeth am y darparwr arall/darparwyr eraill a fydd yn cymryd rhan yn y gwaith o ddarparu'r gwasanaethau arfaethedig a fydd yn cael arian grant.

Adran Pedwar – Sicrhau Ansawdd

Mae'n ofynnol i unrhyw ddarparw(y)r sy'n gwneud cais am arian i ddarparu gwasanaeth cynghori cyffredinol neu arbenigol drwy Gyfle 1 a Chyfle 2 ddarparu'r canlynol:

- I. tystiolaeth o'r Safon Ansawdd cyngor sydd ganddo (ganddynt) a chadarnhau'r dyddiad y bydd yn rhaid iddo (iddynt) gyflwyno cais newydd am y Safon Ansawdd cyngor hon; a
- II. datganiad i gadarnhau ei fod (eu bod) yn ddiuedd a'i fod (eu bod) yn gallu gweithredu bob amser er budd y bobl a fydd yn cael y gwasanaethau cynghori a ariennir sydd am ddim i'r cleient; ac

III. os bydd darparwr yn darparu gwasanaeth cyngori ar ddyled, dystiolaeth ei fod yn cael ei reoleiddio gan yr Awdurdod Ymddygiad Ariannol, neu gadarnhad ei fod wedi'i eithrio rhag cael ei reoleiddio gan yr Awdurdod Ymddygiad Ariannol. Rhaid i ddarparwr sy'n peidio â chael ei reoleiddio gan yr Awdurdod Ymddygiad Ariannol ar unrhyw adeg yn ystod y cyfnod ariannu hysbysu Llywodraeth Cymru ar unwaith. Bydd gan Lywodraeth Cymru yr hawl i dynnu unrhyw arian grant yn ôl mewn perthynas â darparu gwasanaethau cyngor ar ddyled oddi wrth unrhyw ddarparwr nad yw'n cael ei reoleiddio gan yr Awdurdod Ymddygiad Ariannol mwyach, p'un a yw'n meddu ar safon ansawdd o hyd ai peidio.

Nid oes rhaid i unrhyw ddarparw(y)r sy'n gwneud cais am grant drwy Gyfle 3 feddu ar Safon Ansawdd cyngor ar ddyddiad cychwyn y gwasanaeth a ariennir, hy 01 Ebrill 2025. Gweler pwynt 38 uchod i gael rhagor o fanylion.

Rhaid i ddarparwr a ariennir sy'n peidio â dal Safon Ansawdd cyngor gydnabyddedig unrhyw bryd yn ystod cyfnod yr arian grant hysbysu Llywodraeth Cymru ar unwaith, a chaiff yr arian ei dynnu'n ôl.

Bydd yn ofynnol i ddarparwr, wrth dderbyn grant, gadarnhau ei fod ef (a'r holl bartneriaid mewn cais cydweithredol) yn cytuno i ymgysylltu a chyfranogi'n llawn o fewn y mesurau sicrwydd ansawdd y mae Llywodraeth Cymru yn bwriadu eu defnyddio.

Adran Pump – Y Dyddiad y Disgwylir i'r Gwasanaeth Ddechrau

Mae'n ofynnol i gynigiwr gadarnhau y gall dechrau darparu'r gwasanaethau gwybodaeth a chynghor a ariennir sydd am ddim i'r cleient o 01 Ebrill 2025 ymlaen.

Adran Chwech – Y Gwasanaeth Arfaethedig

Mae'n ofynnol i gynigiwr ymateb i gyfres o gwestiynau am sut y bydd y gwasanaeth y mae'n bwriadu ei ddarparu yn cyflawni diben y Grant.

Sgorio

Bydd y broses asesu yn cynnwys system sgorio wedi'i phwysoli. Pan fydd cwestiwn yn cael ei sgorio, nodir pwysoliad y sgôr berthnasol ar ôl y cwestiwn. Ceir crynodeb o bwysoliad y pwyntiau isod:

Cwestiwn	Y Sgôr Uchaf Bosibl
1. Profiad Blaenorol	20
2. Y Model Darparu Gwasanaeth Arfaethedig	25
3. Cynllunio a Chydgysylltu'r Gwasanaeth	25

4. Y Gymraeg ac Ieithoedd Cymunedol	5
5. Gwasanaethau sy'n Canolbwyntio ar yr Unigolyn	10
6. Gwerth am Arian	15
Cyfanswm y Sgoriau Uchaf Posibl	100

Cwestiwn 1 – Profiad Blaenorol

Mae'r cwestiwn hwn yn gofyn am esboniad o brofiad a gallu profedig darparw(y)r i ddarparu gwasanaethau gwybodaeth a chyngor ar les cymdeithasol sy'n seiliedig ar hawliau ac sydd am ddim i'r cleient yn lleol, yn genedlaethol neu i Gymru gyfan (fel y bo'n gymwys). Mewn cais cydweithredol, mae hyn yn ymestyn i bob un o'r darparwyr gwasanaeth a fydd yn derbyn rhan o'r grant hwn. Os bydd cais cydweithredol yn cynnwys darparwyr gwasanaeth nad ydynt yn rhoi cyngor ond a all, er enghraifft, hwyluso ymgysylltu neu gyflawni swyddogaeth arall, dylech hefyd roi esboniad o unrhyw brofiad perthnasol sy'n ymwneud â'r swyddogaeth honno yn eich ymateb i'r cwestiwn hwn.

Gofynnir i gynigwyr hefyd esbonio eu profiad blaenorol o gymryd rhan mewn modelau darparu gwasanaethau cydweithredol.

Cwestiwn 2 – Darparu Gwasanaethau

Mae'r gyfres hon o gwestiynau yn edrych ar y ffordd y bydd y gwasanaeth(au) gwybodaeth a/neu gyngor ar les cymdeithasol sy'n seiliedig ar hawliau ac sydd am ddim i'r cleient y bwriedir eu darparu yn cyflawni nodau allweddol y Gronfa Gyngori Sengl, gan gynnwys sut y bydd model darparu gwasanaethau arfaethedig yn:

- ii. *Integredig*: Bod yn ddi-dor ac yn gwbl integredig ar gyfer pobl sydd, er enghraifft, ag anghenion cyngor:
 - ym mhob un o feysydd pwnc lles cymdeithasol, a/neu;
 - sy'n symud o un math o gyngor i fathau eraill, h.y., canllawiau i gyngor cyffredinol i gyngor arbenigol, a/neu;
 - os yw'n gymwys, sydd wedi cysylltu â gwasanaeth Cymru gyfan ac y mae angen iddynt gael gafael ar wasanaethau a ddarperir yn lleol/rhanbarthol.

Cydnabyddir na fydd cynigwyr yn gwybod pa wasanaethau eraill a allai fod yn cael eu darparu gydag arian o dan y grant hwn, gan mai dyma fydd yr ymarfer grant cystadleuol y byddan nhw'n ymwneud ag ef. Fodd bynnag, disgwylir i gynigwyr nodi'n fras sut y byddant yn ceisio sicrhau y bydd y gwasanaeth a gynigir ganddynt yn gydgyssylltiedig â gwasanaethau cynghori eraill, y byddai llawer ohonynt yn cael eu hariannu drwy ffrydiau ariannu eraill. Disgwylir iddynt hefyd gadarnhau eu bod yn barod i integreiddio eu gwasanaeth yn llawn â gwasanaethu cynghori eraill a

ariennir gan grant yn eu rhanbarth a ledled Cymru, ar ôl i'r cynigwyr llwyddiannus gael eu cyhoeddi a phan fydd y gwasanaethau yn cael eu sefydlu.

Er mwyn hyrwyddo darparu gwasanaethau mewn ffordd gydgysylltiedig ymhellach, disgwylir i gynigwyr gadarnhau sut y byddant yn cyfrannu at y Rhwydwaith Cynghori Rhanbarthol ac unrhyw bartneriaethau rhwydwaith cyngor a sefydlir yn eu rhanbarthau eu hunain/yn genedlaethol ac ymgysylltu â nhw.

Rhagwelir y bydd gwaith partneriaeth effeithiol yn ganolog i fodel gweithredu sy'n gydnaws â nod ac amcanion y Gronfa Gyngori Sengl, a bydd cynigiwr yn dyrannu rhywfaint o'r cyllid sydd ar gael i greu a chynnal y rhwydwaith o wasanaethau sy'n rhan o'i fodel darparu cydweithredol arfaethedig.

Mae Llywodraeth Cymru hefyd yn cydnabod pwysigrwydd gwaith partneriaeth i sicrhau bod yr holl adnoddau sydd ar gael mewn rhanbarth (nid dim ond y rhai a ariennir drwy'r Gronfa Gyngori Sengl) yn cael eu defnyddio mewn ffordd mor effeithiol ac effeithlon â phosibl. Mae'n ofynnol i gynigwyr ystyried, felly, sut y byddent yn defnyddio swm bychan o'r cyllid sydd ar gael i ddarparu cymorth gweinyddol i Grŵp Llywio'r Rhwydwaith Cynghori Rhanbarthol, gan ei gwneud yn bosibl cynnal tri chyfarfod ar gyfer aelodau'r Rhwydwaith bob blwyddyn.

Un o'r meysydd allweddol a archwilir drwy waith monitro grant rheolaidd fydd i ba raddau y mae gwasanaethau a ariennir wedi cael eu hintegreiddio'n effeithiol.

- iii. *Ataliol*: canolbwyntio ar atal ac ymateb ar frys mewn argyfwng;
- iv. *Meithrin gallu*: cael ei gynllunio er mwyn sicrhau bod pobl sy'n defnyddio gwasanaethau gwybodaeth a chngor yn cael cyfleoedd pendant i ddatblygu eu gwybodaeth, eu gallu a'u sgiliau er mwyn gwella, i'r graddau y bo'n ymarferol, eu gallu i wrthsefyll problemau tebyg sy'n codi eto.
- v. *Hygyrch*: yn achos gwasanaethau rhanbarthol, yn gallu mynd i galon cymunedau lleol, gan sicrhau bod y gwasanaethau a ariennir yn dra hysbys ac yn hygyrch NEU yn achos y gwasanaeth o bell i Gymru gyfan, yn gallu greu proffil digonol er mwyn sicrhau bod y gwasanaeth yn dra hysbys ac yn hygyrch;
- vi. *Holistaid*: dangos cysylltiadau ystyrion â darpariaeth gofal sylfaenol statudol a gwasanaethau llesiant eraill yn y sector gwirfoddol a'r sector cymunedol;
- vii. *Cynhwysol*: targedu'r bobl neu'r grwpiau hynny y mae eu nodweddion neu eu hamgylchiadau yn golygu ei bod yn fwy tebygol mai nhw sydd angen cyngor fwyaf a'u hannog i gysylltu â'r gwasanaeth a ariennir yn gynnar,

gan ddangos arloesedd wrth gyrredd pobl nad ydynt, o bosibl, yn defnyddio gwasanaethau cynghori prif ffrwdd fel arfer.

Cwestiwn 3 - Cynllunio a Chydgysylltu Gwasanaethau

Mae'r gyfres hon o gwestiynau yn edrych ar y canlynol:

- i. pa mor gadarn yw'r tybiaethau cynllunio a ddefnyddiwyd i ragfynegi nifer y bobl y disgwylir iddynt ddefnyddio'r gwasanaeth fel y'i nodir yn y tabl Disgwyliadau o ran Lleiafswm yr Achosion/Ymholiadau yng Nghwestiwn 6 o'r ffurflen gais;
- ii. pa mor effeithiol oedd y broses o gynllunio'r gwasanaeth gwybodaeth a chyingor o ran sicrhau bod y gwasanaeth(au) a ariennir yn ategu adnoddau'r gwasanaethau cynghori sydd eisoes yn gweithredu mewn rhanbarth a ledled Cymru, gan wneud cyfraniad cadarnhaol yn gyffredinol drwy wneud y defnydd gorau posibl o'r adnoddau sydd ar gael ac osgoi dyblygu ymdrech cymaint â phosibl;
- iii. caiff y gwaith o ddarparu gwasanaethau gwybodaeth a chyingor ei gydgysylltu er mwyn sicrhau bod mynediad cyfartal a chyson at y gwasanaeth(au) a ariennir ym mhob rhan o ranbarth neu, yn achos gwasanaeth i Gymru gyfan, bob rhan o'r wlad;
- iv. sut y bydd y broses o gynllunio'r gwasanaeth gwybodaeth a chyingor yn sicrhau y caiff y gwasanaeth a ariennir ei ddarparu yn unol ag anghenion penodol cymunedau lleol;
- v. sut y bydd system o adolygu ac arloesi yn sicrhau gwelliannau parhaus o ran effeithiolrwydd ac effeithlonrwydd.

Cwestiwn 4 – Y Gymraeg ac Ieithoedd Cymunedol

Mae Llywodraeth Cymru yn ei gwneud yn ofynnol i'r gwasanaeth a ariennir gael ei gynnig drwy gyfrwng y Gymraeg i unrhyw unigolion sy'n nodi mai hon yw eu dewis iaith.

Mae Llywodraeth Cymru yn ei gwneud yn ofynnol i bobl sy'n defnyddio'r gwasanaethau a ariennir gael cynnig gwasanaethau cyfieithu, ym mhob un o'r ieithoedd cymunedol, os bydd eu hangen arnynt.

Felly, bydd angen i gynigiwr nodi'n glir sut y bydd ei fodel darparu gwasanaeth arfaethedig yn sicrhau y bydd mynediad cyson a chyfartal i bobl sy'n defnyddio gwasanaethau a ariennir sydd am wneud hynny drwy gyfrwng y Gymraeg, neu unrhyw un o'r ieithoedd cymunedol.

Cwestiwn 5 – Gwasanaethau sy'n Canolbwyntio ar yr Unigolyn sy'n Cyfrannu at Les

Mae gan Lywodraeth Cymru weledigaeth i bobl Cymru gael eu gwasanaethu gan wasanaethau cynghori cynaliadwy gyda sicrwydd ansawdd sy'n darparu gwasanaethau sy'n grymuso pobl ac sy'n cyd-fynd â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015.

[Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol \(Cymru\) 2015: yr hanfodion \[HTML\] | LLYW.CYMRU](#)

Yn eu cynnig ariannu, gofynnir i gynigwyr nodi'r ffyrdd y bydd eu gwasanaeth arfaethedig yn cyfrannu at rai o'r saith nod llesiant, neu bob un ohonynt.

1. Cymru lewyrchus
2. Cymru gydnerth
3. Cymru iachach
4. Cymru sy'n fwy cyfartal
5. Cymru o gymunedau cydlynus
6. Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu
7. Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang

Yn ogystal, dylai cynigwyr ddisgrifio sut y byddant yn sicrhau bod defnyddwyr y gwasanaeth yn cael eu cynnwys yn y broses barhaus o gynllunio ac ailgynllunio eu gwasanaeth.

Cwestiwn 6 – Gwerth am Arian

O dan y cwestiwn hwn, caiff ceisiadau eu sgorio er mwyn blaenoriaethu ceisiadau sy'n cynnig y gwerth gorau am arian yn gyffredinol. Yn benodol, caiff y wybodaeth a ddarperir am ddisgwyliadau o ran lleiafswm yr achosion/ymholiadau, y gost gyfartalog fesul cynghorydd cyferwerth ag amser llawn (CALI) a'r canlyniadau disgwylidig ei chyfuno i roi darlun cyffredinol o werth am arian a gaiff ei sgorio, hyd at uchafswm o 15 o bwyntiau.

I. *Disgwyliadau o ran Lleiafswm yr Achosion/Ymholiadau*

Mae'n ofynnol i gynigiwr nodi ei ddisgwyliadau o ran lleiafswm yr achosion/ymholiadau y mae'n disgwyl ymdrin â nhw (fesul blwyddyn ar gyfer cyfnod 3 blynedd y grant).

Dylai cynigwyr nodi nifer yr ymholiadau a'r achosion yn ôl categori o bwnc a lefel y cyngor. Rydym yn sylweddoli y bydd darparwyr gwybodaeth a chyngor yn defnyddio diffiniadau gwahanol o ymholiadau ac achosion yn eu cofnodion. Er mwyn rhoi rhyw syniad o faint o waith y disgwylir iddo gael ei wneud yn y cynnig, byddem yn gofyn i gynigwyr gwblhau'r adran hon gan gyfeirio at y dehongliad canlynol fel y gellir asesu ceisiadau i weld a yw cwmpas y gwasanaeth yn briodol a sicrhau eu bod yn cynnig y gwerth am arian sy'n ofynnol.

Wrth sôn am 'ymholiad' rydym yn rhagweld darn untro ar wahân o waith gyda chartref sy'n ceisio cyngor neu wybodaeth lle mae'r amser a dreulir ar y gwaith hwnnw yn llai na 30 munud fel arfer.

Wrth 'achos' rydym yn golygu gwaith sydd fel arfer yn para cyfanswm o 30 munud neu fwy, a fydd yn golygu, o bosibl, fwy o waith cofnodi nag yn achos ymholiad ac a fyddai, fel arfer, yn cynnwys darparu cadarnhad ysgrifenedig o gyngor.

Os mai dim ond i bobl â nodweddion penodol neu bobl mewn sefyllfaoedd penodol y bydd rhai rhannau o'r gwasanaeth arfaethedig ar gael, dylai ymgeiswyr roi dadansoddiad o hyn mewn cromfachau ar ôl cyfanswm yr achosion neu'r ymholiadau, lle y bo'n gymwys.

Yn yr adroddiadau monitro sy'n ofynnol o dan y grant hwn, bydd hefyd yn ofynnol i ddarparwyr roi gwybodaeth am nifer y bobl y rhoddwyd cyngor iddynt, gan gynnwys cyfran y cleientiaid mynych, a nifer y problemau y rhoddwyd cyngor arnynt.

II. **Gwariant Arfaethedig y Grant**

Gofynnir i gynigiwr nodi'n glir faint o arian Grant y mae'n gwneud cais amdano ar gyfer y cyfnod ariannu cyfan.

Disgwylir i gynigwyr gyflwyno cynigion sydd, ar y cyfan, yn defnyddio'r holl arian sydd ar gael ar gyfer y cyfle ariannu penodol y maent yn gwneud cais amdano.

Mae uchafswm yr arian sydd ar gael i ddarparu'r gwasanaeth gwybodaeth a chyngor ym mhob cyfle ariannu fel y'i nodir yn y tabl isod, ynghyd â chyfansymiau rhanbarthol a chenedlaethol a chyfansymiau rhaglenni:

Uchafswm yr Arian sydd ar Gael	2025/26 £	2026/27 £	2027/28 £	Cyfanswm grant
	Gwasanaeth Gwybodaeth a Chynghori ar Les Cymdeithasol	Gwasanaeth Gwybodaeth a Chynghori ar Les Cymdeithasol	Gwasanaeth Gwybodaeth a Chynghori ar Les Cymdeithasol	
CYFLE 1				
Rhanbarth 1	£1,224,760	£1,224,760	£1,224,760	£3,674,280
Rhanbarth 2	£1,526,380	£1,526,380	£1,526,380	£4,579,140
Rhanbarth 3	£1,718,320	£1,718,320	£1,718,320	£5,154,960
Rhanbarth 4	£1,581,220	£1,581,220	£1,581,220	£4,743,660
Rhanbarth 5	£1,206,480	£1,206,480	£1,206,480	£3,619,440
Rhanbarth 6	£1,124,220	£1,124,220	£1,124,220	£3,372,660
CYFLE 2				
Gwasanaeth o bell Cymru gyfan	£3,018,620	£3,018,620	£3,018,620	£9,055,860
CYFLE 3				

Gwasanaethau Penodol – Grant Rhanbarthol <i>Nodwch yma pa ranbarth –</i>				
Rhanbarth 1	£100,000	£100,000	£100,000	£300,000
Rhanbarth 2	£100,000	£100,000	£100,000	£300,000
Rhanbarth 3	£100,000	£100,000	£100,000	£300,000
Rhanbarth 4	£100,000	£100,000	£100,000	£300,000
Rhanbarth 5	£100,000	£100,000	£100,000	£300,000
Rhanbarth 6	£100,000	£100,000	£100,000	£300,000

* Mae'r lefel ofynnol o arian y mae'n rhaid ei neilltuo i gyngor ar ddyledion o ganlyniad i amodau ardoll y diwydiant gwasanaethau ariannol wedi'i nodi yn y tablau unigol ar gyfer Cyfle 1 a Chyfle 2 ym mhwyntiau 22 a 31 uchod.

Mae'n ofynnol i gynigiwr gwblhau'r proffil o wariant a rhoi dadansoddiad manwl o'r gwariant arfaethedig yn y daenlen wariant ymgorfforedig. Dylai cynigwyr gynnwys cymaint o wybodaeth â phosibl er mwyn dangos sut y caiff yr arian grant y gofynnir amdano ei ddefnyddio i ddarparu'r gwasanaethau gwybodaeth a chyngor ym mhob blwyddyn ariannol dros y cyfnod ariannu sy'n para 3 blynedd.

Mae rhywfaint o fformiwlâ wedi'i chynnwys yn y daenlen er mwyn cynorthwyo ymgeiswyr. Fodd bynnag, y cynigiwr sy'n gyfrifol am gadarnhau bod yr holl fanylion a ddangosir ar y taenlenni yn gywir, yn enwedig pan ychwanegir llinellau ychwanegol a gall fod angen addasu fformiwlâu.

Mae Llywodraeth Cymru yn annog cynigiwr sy'n gwneud cais am arian grant i gynnig cyflogau sy'n cyfateb i'r Cyflog Byw neu sy'n uwch nag ef. Os bydd unrhyw gyflogau a nodir yng nghynnig cynigiwr yn is na'r Cyflog Byw, byddwn yn awyddus i drafod â'r cynigiwr unrhyw ffyrdd y gallwn ei helpu i allu cynnig cyflogau sy'n cyfateb i'r Cyflog Byw neu sy'n uwch nag ef. Mae rhagor o wybodaeth am y Cyflog Byw ar gael yn

<https://www.livingwage.org.uk/>

Nodiadau pwysig

- a) Er nad yw Llywodraeth Cymru yn bwriadu nodi cyfanswm cost gyfartalog ddisgwyliedig gwasanaeth cynghorwyr cyffredinol ac arbenigol CALI, bydd cyfanswm y gost gyfartalog fesul cynghorydd yn benderfynedd pwysig wrth asesu **i)** a yw'r gost gyfartalog yn ddigonol i roi hyder bod gwasanaethau o ansawdd uchel yn debygol o gael eu darparu a **ii)** bod y gost gyfartalog yn ddigon cystadleuol i sicrhau bod y gwasanaeth a ariennir yn cael yr effaith gymdeithasol fwyaf posibl.
- b) Cyfrifir cyfanswm y gost gyfartalog fesul cynghorydd drwy rannu cyfanswm costau'r cynnig â nifer y cynghorwyr arfaethedig. Ystyrir bod gweithiwr Cyfwerth ag Amser Llawn (CALI) yn gweithio 37 awr yr wythnos. Os nad yw hyn yn wir, dylai ymgeiswyr adio nifer yr oriau a weithir gan y

cynghorwyr arfaethedig at ei gilydd a rhannu'r cyfanswm â 37 i roi ffigur CALI.

- c) Mae Llywodraeth Cymru yn disgwyl i gymaint o'r grant hwn â phosibl ganolbwyntio ar ddarparu gwasanaethau cynghori rheng flaen. Dylid cadw costau sy'n gysylltiedig â chydgyssylltu gwahanol wasanaethau ac â chonsortia yn gyffredinol i'r lefel isaf posibl sydd ei hangen i sicrhau prosesau darparu gwasanaethau ac adrodd integredig effeithiol.
- d) Bydd Llywodraeth Cymru yn cymeradwyo rhesymoldeb unrhyw Daliadau rheoli/Costau canolog y gofynnir amdanynt.
- e) Ni fydd Llywodraeth Cymru yn cyfrannu'n ariannol at unrhyw gostau diswyddo.
- f) Os bydd cynigiwr yn llwyddiannus mewn perthynas â mwy nag un o'r cyfleoedd grant sydd ar gael, byddai Llywodraeth Cymru yn disgwyl iddo allu dangos yn glir yr arbedion effeithlonrwydd a sicrheir ganddo drwy ddarparu mwy nag un gwasanaeth. Os bydd hyn yn digwydd, bydd Llywodraeth Cymru yn cynnal trafodaethau pellach â chynigwyr ynghylch arbedion y gellir eu gwneud o ganlyniad i arbedion maint sy'n deillio o reoli'r prosiect, gwaith gweinyddu neu waith i oruchwylio costau staff yn dechnegol, ac ati, cyn cadarnhau unrhyw ddyfarniad grant.

iii) Disgwyliadau o'r Canlyniadau a Monitro

Mae'n ofynnol i gynigiwr ddarparu gwybodaeth am y mesurau perfformiad allweddol y mae'n bwriadu adrodd arnynt ac esbonio sut y bydd y mesurau perfformiad yn dangos i Lywodraeth Cymru y bydd y gwasanaeth gwybodaeth a chyingor y mae'n bwriadu ei ddarparu yn cyflawni nodau allweddol y Gronfa Gynghori Sengl.

Bydd hefyd yn ofynnol i gynigiwr gadarnhau, os bydd yn cael arian, y bydd yn gweithio gyda Llywodraeth Cymru i ddatblygu mesurau perfformiad a mesurau canlyniadau ychwanegol a chytuno arnynt ar y cyd.

Adran Saith – y Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data (GDPR).

Mae'n rhaid i bob darparwr gadarnhau ei fod yn deall ac yn derbyn yr amodau canlynol ac y bydd yn cydymffurfio â nhw:

- I. Mae'n rhaid i bob dyfarniad arian grant gydymffurfio â'r Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data (GDPR).
- II. Bydd angen i unrhyw wybodaeth bersonol a gaiff ei chasglu a'i chadw gan ddarparwr a ariennir gael ei thrin yn unol â'r Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data.
- III. Er mwyn cyflawni dibenion y grant bydd yn ofynnol i ddarparwr a ariennir brosesu data personol ar ran Llywodraeth Cymru.
- IV. Llywodraeth Cymru fydd y Rheolydd Data a'r darparw(y)r llwyddiannus fydd y prosesydd data.

- V. Fel prosesydd data, dim ond data sy'n angenrheidiol ac yn berthnasol i ddiben y prosiect hwn y dylai darparw(y)r ofyn amdanynt, a dim ond pan fo rheswm cyfreithiol penodol dros wneud hynny y dylai (dylent) gasglu data.

Wrth gwblhau Atodiad A, bydd cynigiwr yn nodi pa eitemau o ddata personol y bydd yn eu casglu wrth ddarparu'r gwasanaeth arfaethedig. Os bydd cwestiwn yn codi ynghylch p'un a yw unrhyw faes lle y bwriedir casglu data yn angenrheidiol ac yn berthnasol i ddiben y prosiect hwn, bydd Llywodraeth Cymru yn trafod hyn â'r cynigiwr cyn cadarnhau unrhyw ddyfarniad grant.

Adran Wyth – Datganiad

Mewn cais cydweithredol (lle mae'r gwasanaeth yn cael ei ddarparu gan sawl partner) dylai'r datganiad/ardystiad gael ei gwblhau gan y darparwr arweiniol. Dylai unrhyw un sy'n llofnodi'r datganiad hwn fod wedi'i awdurdodi'n llawn gan ei sefydliad ei hun ac, yn achos cais cydweithredol, y partner arall/partneriaid eraill sy'n rhan o'r cais.

Er na ofynnir am gopiâu o gytundebau partneriaeth rhwng partneriaid mewn cais cydweithredol fel rhan o'r cais hwn am grant, mae'r datganiad hwn yn cadarnhau eu bod ar waith ac ar gael i Lywodraeth Cymru os gofynnir amdanynt.

MEINI PRAWF ASESU CEISIADAU

56. Diben cynnal yr ymarfer ceisiadau am grant agored hwn yw galluogi Llywodraeth Cymru i nodi'r modelau darparu gwasanaethau sy'n gwneud y canlynol:

- I. cyflawni nod ac amcanion y Gronfa Gyngori Sengl orau;
- II. rhoi'r hyder mwyaf o ran y gallu i ddarparu gwasanaeth o ansawdd uchel;
- III. yn cynnig y gwerth gorau am arian.

57. Cynhelir asesiad cychwynnol o'r holl gynigion, a:

- I. chaiff cynnig nad yw'n bodloni'r gofyniad i ddarparwr sy'n cymryd rhan yn y gwaith o ddarparu gwasanaethau gwybodaeth a chynghori ar les cymdeithasol fod yn ddeiliad Safon Ansawdd cyngor gydnabyddedig (neu na all ddarparu tystiolaeth gadarn y bydd yn dal Safon o'r fath erbyn y dyddiad y bydd y gwasanaethau a ariennir yn dechrau, neu o fewn 6 mis yn achos Cyfle 3, megis cadarnhad ei fod wedi gwneud cais am archwiliad Safon Ansawdd cyngor) ei wrthod.
- II. caiff cynnig lle y bydd darparwr yn darparu gwasanaeth cyngor ar ddyledion nas rheoleiddir gan yr Awdurdod Ymddygiad Ariannol (neu na all ddarparu tystiolaeth gadarn y bydd yn cael ei reoleiddio gan yr Awdurdod Ymddygiad Ariannol) ac nad yw wedi'i eithrio rhag cael ei reoleiddio gan yr awdurdod hwnnw ei wrthod.
- III. caiff cynnig cydweithredol, lle y bydd partner nad yw'n rhoi cyngor yn cydgysylltu'r gwasanaethau a ariennir ac nad yw'n sefydliad Nid er Elw, ei wrthod.

58. Caiff ceisiadau anghyflawn eu gwrthod ar y cam asesu cychwynnol.

59. Bydd yr asesiad o'r ymatebion i'r cwestiynau yn y ffurflen gais yn seiliedig ar fethodoleg sgorio sy'n defnyddio system sgorio wedi'i phwysoli (fel y'i dangosir yn y tabl ar dudalen 15) gyda'r sgoriau uchaf posibl yn cael eu rhestru ar gyfer pob cwestiwn sydd i'w asesu.

GWYBODAETH YCHWANEGOL

GORUCHWYLIAETH DECHNEGOL

60. Mae'n rhaid i oruchwylwyr technegol staff sydd ynghlwm wrth ddarparu'r gwasanaethau cynghori a ariennir fod yn gynghorwyr lles cymdeithasol profiadol ac, yn achos y gwasanaethau cyngor arbenigol, mae'n rhaid i oruchwylwr technegol fod yn weithiwr achos arbenigol profiadol yn y maes pwnc a ariennir y mae cyngor yn cael ei roi mewn perthynas ag ef, h.y. budd-daliadau lles, neu ddyledion, neu dai, ac ati.

COFNODION SESIYNAU CYNGHORI A GWAITH A WNAED

61. Mae'n rhaid darparu tystiolaeth ar gyfer yr holl achosion a ariennir gan Lywodraeth Cymru ar ffurf cofnod cynhwysfawr o achosion, p'un a roddir caniatâd i gynnal gwerthusiad allanol ai peidio (gweler isod). Bydd hyn yn cynwys unrhyw ryngweithio rhwng y cleient a thrydydd partïon ac unrhyw waith a wneir i ymdrin â'r achos neu ei adolygu.

ADRODD A GWYBODAETH AM WEITHGARWCH MONITRO

62. Bydd yn ofynnol i ddarparwr a ariennir gyflwyno adroddiadau monitro chwarterol i Lywodraeth Cymru ar berfformiad y gwasanaeth a ariennir, yn ogystal â darparu gwiriadau cydymffurfio. Bydd Llywodraeth Cymru yn darparu canllawiau.

63. Bydd yn ofynnol i ddarparwr a ariennir ddarparu gwybodaeth am nodweddion gwarchoddedig pobl sy'n defnyddio'r gwasanaeth gwybodaeth a chyngor. Bydd Llywodraeth Cymru a'r darparwr a ariennir yn cytuno ar y wybodaeth sydd i'w darparu.

64. Bydd yn ofynnol i ddarparwr a ariennir roi copi o'i gofrestr risg wedi'i diweddarau i Lywodraeth Cymru yn ôl y gofyn. Os nodir risg sylweddol newydd yn ystod y cyfnod adrodd, dylid hysbysu Llywodraeth Cymru amdani o fewn pum diwrnod gwaith, neu'n gynt os yw'n bosibl.

GWERTHUSO

65. Mae Llywodraeth Cymru yn ystyried y cysylltiadau rhwng allbynnau'r gwasanaethau cynghori y mae'n eu comisiynu a'r canlyniadau tymor hwy i'r bobl

sy'n defnyddio'r gwasanaethau. Disgwylir i ddarparwr sy'n cael arian grant gan Lywodraeth Cymru ymgysylltu'n llawn â'r maes gwaith datblygiadol hwn.

66. Gallai'r ystyriaeth hon sy'n cael ei rhoi i'r canlyniadau cynaliadwy hirdymor i bobl sy'n defnyddio gwasanaethau cynghori a ariennir gan Lywodraeth Cymru gynnwys defnyddio trydydd parti i werthuso canlyniadau a/neu wneud gwaith ymchwil ychwanegol gydag unigolion sy'n defnyddio'r gwasanaethau cynghori a ariennir.
67. Bydd Llywodraeth Cymru yn gweithio gyda'r holl ddarparwyr a ariennir ganddi er mwyn sefydlu dulliau arfer gorau o hyrwyddo manteision gwerthuso i ddefnyddwyr gwasanaethau a'u hannog i roi eu cydsyniad ar sail gwybodaeth i gael eu gwerthurso. Bydd yn ofynnol i ddarparwr a ariennir gadarnhau (a phob partner sy'n rhan o fodel darparu gwasanaethau cydweithredol) ei fod yn fodlon cymryd rhan yn y gwaith hwn yn ystod y cyfnod y bydd yn derbyn arian grant.

AMRYWIOL

68. Mae cynigiwr yn gyfrifol am gael cyngor, ar ei draul ei hun, ynghylch unrhyw hapddigwyddiadau yn y dyfodol; neu unrhyw amgylchiadau eraill; neu faterion a allai effeithio mewn unrhyw ffordd ar ei gais am arian grant. Er enghraifft, os bydd un o gyflogeion darparwr sy'n cael arian ar hyn o bryd o un o ffrydiau arian grant Llywodraeth Cymru yn gofyn a yw ei gyflogaeth bresennol a ariennir gan grant yn dod o dan Reoliadau Trosglwyddo Ymgymeriadau (Diogelu Cyflogaeth) 2006 (TUPE).

CANLLAWIAU AR GYLLID

69. Gofynnir i ddarparwr a ariennir gadarnhau y proffiliau o wariant a darparu diweddariadau ar gyfer y gwariant disgwylid yn rheolaidd yn ystod cyfnod yr arian grant.

Hawliadau a Thalu

70. Caiff y grant ei dalu bob chwarter mewn ôl-daliadau ar ôl i hawliadau wedi'u dogfennu'n gywir gael eu cyflwyno yn unol â'r darpariaethau a gaiff eu nodi yn y llythyr dyfarnu grant/amodau ffurfiol. Fodd bynnag, gellir gwneud taliadau ymlaen llaw os gellir dangos yn glir fod hyn yn angenrheidiol. Os yw'n briodol, gall darparwyr ofyn am dempled Talu Ymlaen Llaw neu gadarnhau bod un wedi'i gyflwyno am y cyfnod ariannol presennol os yw darparwr yn derbyn arian grant arall a ddyrennir gan Lywodraeth Cymru.

Hysbysiad preifatrwydd: Grantiau Llywodraeth Cymru

71. I gael gwybodaeth am y ffordd rydym yn trin unrhyw ddata personol a ddarperir gennych mewn perthynas â'ch cais am grant, cliciwch yma [Hysbysiad preifatrwydd: Grantiau Llywodraeth Cymru | LLYW.CYMRU](#)

72. Caiff y wybodaeth rydym wedi'i chasglu gennych ei rhannu ag asiantaethau atal twyll a fydd yn ei defnyddio i atal twyll a gwyngalchu arian a chadarnhau pwy ydych. Os canfyddir twyll, mae'n bosibl y gwrthodir rhoi gwasanaethau, cyllid neu gyflogaeth benodol i chi yn y dyfodol.

73. Ceir rhagor o fanylion am y ffordd y caiff eich gwybodaeth ei defnyddio gennym a'r asiantaethau atal twyll hyn, a'ch hawliau diogelu data, drwy e-bostio Data.ProtectionOfficer@llyw.cymru.

Diffiniadau o Fathau o Wybodaeth a Chyngor⁴

Math Un – Gwybodaeth

Mae'n disgrifio gwasanaeth sy'n rhoi'r wybodaeth sydd ei hangen ar gleientiaid er mwyn iddynt wybod mwy a gwneud mwy am eu sefyllfa. Gall gynnwys darparu gwybodaeth am bolisiâu, hawliau ac arferion; ac am wasanaethau lleol a gwasanaethau i Gymru gyfan a gwasanaethau a fydd, o bosibl, yn gallu cynnig rhagor o help i'r cleient. Y cleient sy'n gyfrifol am gymryd unrhyw gamau pellach.

E.e. mae cleient yn gofyn a all gael help gyda'i dreth gyngor. Rydych yn rhoi taflen, "Help gyda Threth Gyngor" iddo ynghyd â manylion dau wasanaeth cynghori lleol sy'n cynnig cyngor ar fudd-daliadau lles.

Math Dau – Canllawiau

Mae'n disgrifio gwasanaeth a all drafod manteision ac anfanteision gwahanol opsiynau heb wneud argymhellion penodol. Gall gynnwys gwneud a derbyn atgyfeiriadau, nodi argyfyngau a blaenoriaethu materion.

E.e. mae cleient am ddeall ei opsiynau o ran cyllid cyn dewis car newydd neu gar ail-law. Mae'r cynghorydd ariannol yn esbonio nodweddion gwahanol opsiynau prynu ond nid yw'n argymhell opsiwn cyllido na darparwr cyllid penodol.

Math Tri – Cyngor

Mae'n disgrifio gwasanaethau sy'n canfod problem gyfreithiol y cleient ac unrhyw faterion cyfreithiol cysylltiedig; mae'n nodi opsiynau a deddfwriaeth berthnasol a phenderfynu sut mae'n gymwys i amgylchiadau penodol cleient; mae'n cynnwys nodi goblygiadau a chanlyniadau camau gweithredu o'r fath a'r sail dros weithredu; mae'n cynnwys llenwi ffurflenni; mae'n darparu gwybodaeth am faterion sy'n berthnasol i'r broblem megis rhoi cyngor ar y camau nesaf a nodi dyddiadau erbyn pryd y mae'n rhaid cymryd camau er mwyn sicrhau hawliau'r cleient. Gellir rhoi cyngor ar fwy nag un achlysur.

E.e. mae cleient yn gofyn a all gael help i ofalu am gymydog oedrannus. Rydych yn gwirio hawl y cleient i fudd-daliadau ac yn nodi y gall fod ganddi'r hawl i hawlio Lwfans Gofalwyr yn dibynnu ar sefyllfa ei chymydog o ran budd-daliadau. Rydych yn dweud wrth y cleient am gael ffurflen gais er mwyn diogelu ei dyddiad hawlio posibl ac yn cynnig manylion gwasanaethau a all gynnig help i'r cleient a'i chymydog.

Math Pedwar – Cyngor gyda gwaith achos

Mae'n cynnwys pob elfen o wasanaeth cynghori, ac mae hefyd yn cynnwys gweithredu ar ran y cleient i symud yr achos yn ei flaen. Gallai gynnwys negodi ar ran y cleient â thrydydd partïon dros y ffôn, drwy lythyr neu wyneb yn wyneb. Bydd yn cynnwys y darparwr cyngor yn ysgwyddo'r cyfrifoldeb am waith dilynol.

⁴ Fel y'u cyhoeddwyd yn Fframwaith Sicrhau Ansawdd Gwybodaeth a Chyngor Cymru Llywodraeth Cymru.

E.e. mae myfyriwr yn ei chael hi'n anodd cael ei flaendal am ddifrod yn ôl gan landlord lleol. Rydych yn cysylltu â'r landlord ac yn esbonio y byddwch yn helpu'r myfyriwr i adennill uchafswm gwerth y blaendal. Mae'r landlord yn honni bod difrod wedi'i wneud i'r eiddo, honiad y mae'r myfyriwr yn ei dderbyn yn ddiweddarach. Rydych yn helpu'r ddau i gytuno ar swm rhesymol i'w ddiwynnu er mwyn gwneud iawn am y difrod.

Math Pump – Gwaith achos arbenigol

Mae'n disgrifio gwasanaethau lle mae'r cynghorydd neu'r gwasanaeth yn ei gyfanwydd yn ymgymryd â gwaith cynghori a gwaith achos ar lefel lle mae angen wybodaeth fanwl iawn o'r gyfraith a chyfraith achosion. Fel arfer, mae hyn yn golygu y caiff ei roi gan gynghorydd sy'n meddu ar wybodaeth ac arbenigedd ar y dyfnder sydd ei angen i gynrychioli cleientiaid yn y llys neu'r tribiwnlys.

E.e. mae achos cleient wedi methu mewn tribiwnlys nawdd cymdeithasol haen gyntaf. Mae eich cynghorydd yn nodi gwall cyfreithiol ym mhenderfyniad y tribiwnlys y bydd yn mynd ymlaen i'w ddadlau gerbron yr Uwch Dribiwnlys. Bydd ei ddadleuon yn cyfeirio at ddeddfwriaeth a chyfraith achosion.